

Post- och telestyrelsen
Att. Göran Marby
Box 5398
102 49 Stockholm

cc: Justitiedepartementet
Rikspolisstyrelsen
Säkerhetspolisen

Sänt via e-post och brev
Kista den 13 juni 2014

Information från Tele2 Sverige AB (Tele2) med anledning av EU-domstolens ogiltigförklarande av datalagringsdirektivet

Tele2 Sverige AB ("Tele2") har i skrivelse till Post- och telestyrelsen ("PTS") av den 9 april 2014 informerat om att Tele2:s bedömning är att det efter en dom från EU-domstolen den 8 april 2014 står klart att kraven på datalagring i 6 kap. 16 a § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation ("LEK") står i strid med grundläggande mänskliga fri- och rättigheter och att de svenska datalagringskraven därför inte får tillämpas av de svenska teleoperatörerna samt att Tele2 som en följd härav är skyldigt att utan dröjsmål upphöra med den datalagring som LEK föreskriver, vilket också innebär att tidigare sparade uppgifter ska raderas.

Tele2:s rättsliga bedömning har skett efter konsultation med extern rättslig expertis på området och grundas på att de svenska datalagringsbestämmelserna lider av i princip samma brister när det gäller skyddet för grundläggande fri- och rättigheter som EU-domstolen funnit avseende datalagringsdirektivet. Bristerna som EU-domstolen konstaterat är bl.a.

- att datalagringen avser alla typer av elektroniska kommunikationer och alla tjänster oberoende av hur ofta de aktuella typerna av kommunikationer och tjänster är relevanta i brottsutredningar;
- att datalagringen avser alla individer oberoende av om de är misstänkta för brott eller inte;
- att all typ av data sparas lika länge oberoende av hur relevant den är i brottsutredningar;
- att det inte finns något krav på att en domstol eller oberoende myndighet skall granska myndigheternas utlämningsförfrågningar innan de görs; och
- att det inte finns något krav på att kretsen av personer hos myndigheterna som får ta del av de utlämnade uppgifterna skall begränsas på visst sätt.

Tele2 Sverige AB

Tele2 Sverige AB, Borgarfjordsgatan 16 • P.O Box 62 • SE-164 94 KISTA • Phone +46 8 5626 4000 • Fax +46 8 5626 4200
Head office in Kista • Registration no: 556267-5164 • VAT no SE556267516401 • www.tele2.se

Samtliga de ovan angivna bristerna föreligger även i LEK (och den s.k. inhämtningslagen). Att Sverige valt den enligt direktivet kortast möjliga datalagringstiden om 6 månader och att det i den svenska lagstiftningen finns bestämmelser som reglerar vilken typ av brottslighet det ska vara fråga om för att myndigheterna ska ha rätt att få ut de lagrade uppgifterna är något som enligt Tele2:s bedömning inte kan anses kompensera upp för dessa grundläggande och allvarliga brister i datalagringssystemet.

Skyddet för de grundläggande fri- och rättigheterna är inskrivet direkt i svensk grundlag och riksdagen får inte meddela en lag som står i strid med dessa rättigheter. Meddelas ändå en sådan lag så äger grundlagen företräde. Av detta skäl har Tele2 konstaterat att de svenska datalagringsbestämmelserna i LEK inte längre kan tillämpas utan att de svenska teleoperatörerna har en skyldighet att radera sådana uppgifter som operatörerna inte behöver för att kunna leverera fungerande tjänster eller för sin fakturering.

I skrivelsen av den 9 april 2014 informerade Tele2 myndigheterna, däribland PTS, om Tele2:s rättsliga bedömning och att Tele2 som en följd härav avsåg att upphöra med trafikdatalagringen enligt LEK per den 14 april om PTS, som tillsynsmyndighet på området, inte förelade Tele2 att upprätthålla lagringen. Något sådant föreläggande meddelades dock inte utan PTS anförde dagen efter endast att ”det finns stora svårigheter att vidta åtgärder med stöd i datalagringsreglerna” och att PTS därför ”inte kommer att vidta åtgärder med stöd i datalagringsreglerna”. Tele2 har alltsedan dess vid upprepade tillfällen uppmanat PTS att klargöra vad myndigheten menar med beskedet, dvs huruvida det skall tolkas som att PTS delar Tele2:s uppfattning att det inte längre är lagligt att lagra data enligt LEK:s bestämmelser eller inte. PTS har dock inte varit villig att besvara denna fråga.

Den 14 april 2014 upphörde därför Tele2 med att lagra trafikuppgifter enligt LEK i enlighet med informationen till myndigheterna och påbörjade arbetet med att radera redan lagrad data.

Den 15 april 2014 nåddes dock Tele2 av beskedet att Rikspolisstyrelsen tillskrivit PTS och formellt begärt att PTS skall vidta tillsynsåtgärder mot Tele2 för att tillse att Tele2 fortsätter med trafikdatalagringen. Tele2 kontaktade då ånyo PTS och efterlyste besked om, och i så fall vid vilken tidpunkt, PTS avsåg att vidta tillsynsinsatser mot Tele2 med anledning av Rikspolisstyrelsens tillsynsbegäran. PTS förklarade sig dock inte villig att lämna något sådant besked. Mot bakgrund av detta informerade Tele2 PTS om att Tele2 därmed såg sig tvunget att slutföra de sista delarna av arbetet med att radera all tidigare lagrad data i det redan nedstängda trafikdatalagringssystemet, varefter det inte finns någon som helst möjlighet för Tele2 att återskapa någon del av de aktuella uppgifterna i det nedstängda systemet för det fall PTS sedermera skulle besluta sig för att vidta tillsynsinsatser mot Tele2 med anledning av Rikspolisstyrelsens tillsynsbegäran.

Tele2 har härefter vid upprepade tillfällen, senast i en skrivelse av den 5 juni 2014, påtalat vikten av att PTS ger erforderlig vägledning till marknadsaktörerna och klargör huruvida myndigheten delar Tele2:s uppfattning att datalagringsbestämmelsen i 6 kap. 16 a § LEK

strider mot grundläggande fri- och rättigheter. Trots att det nu förflutit mer än två månader sedan Tele2 första gången informerade PTS om Tele2:s avsikt att upphöra med datalagringen och nästan två månader sedan Rikspolisstyrelsen gav in sin tillsynsbegäran till PTS har myndigheten dock inte kommit med något klargörande i aktuell fråga.

I dag har Tele2 nåtts av beskedet att den av Justitiedepartementet tillsatta utredaren Sten Heckscher har gjort en annan rättslig bedömning än Tele2 när det gäller de lagliga förutsättningarna för de svenska teleoperatörerna att lagra data enligt LEK.

Tele2 önskar mot bakgrund härav tydliggöra att även om Tele2 nu givetvis å sin sida kommer att inleda en mycket noggrann analys av utredaren Sten Heckschers utlåtande och hans bakomliggande slutsatser så kommer utredningens resultat inte förändra Tele2:s ställningstagande:

Tele2 står fast vid att ej lagra data enligt LEK till dess PTS eventuellt beslutar annat. PTS har genom 7 kap. LEK getts de formella verktygen för att om myndigheten skulle tycka att Tele2 agerar felaktigt formellt förelägga Tele2 att återuppta lagringen. Ett sådant föreläggande kan sedan i så fall bli föremål för en ordinär rättslig prövning, vilket slutsatserna i en utredning inte kan.

Svenska medborgares integritet är enligt Tele2 en för viktig fråga för att avgöras av en ensam av regeringen utsedd utredare. I stället behövs en transparent rättslig prövning av frågan, vilken endast PTS, och därefter eventuellt förvaltningsdomstolarna, kan genomföra. Endast genom en sådan prövning, helt i enlighet med den svenska myndighetsstrukturen och rättsordningen, nås ett rättssäkert ställningstagande i frågan om och i så fall i vilken utsträckning de svenska teleoperatörerna är skyldiga att fortsätta datalagra.

Tele2 önskar därför på detta sätt ånyo uppmana PTS att nu agera synnerligen skyndsamt och meddela de svenska operatörerna vad som gäller. Är operatörerna skyldiga att upphöra med datalagring enligt LEK på det sätt som hela operatörskollektivet funnit eller är operatörerna skyldiga att ånyo återuppta datalagringen på det sätt Sten Heckscher funnit? Fram till dess PTS formellt besvarat denna fråga i den av rättsordningen anvisade ordningen kommer Tele2 att fortsätta med att ej lagra data enligt LEK.

Med vänlig hälsning,

Stefan Backman

Chefsjurist

Tele2 Sverige AB